

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedija v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 43.

V Ljubljani, v četrtek 22. februarija 1894.

Letnik XXII

Gorenjski pašniki.

III.

V debati o proračunu deželnega zaklada za l. 1894 je poslanec baron Schwegel mej drugim naglašal, da obžaluje, ker se v zbornici večkrat napadajo in sumničijo osebe, ki se ne morejo ondi zagovarjati. Tako je tudi neki poslanec, pravi dalje govornik, sumničil političnega uradnika, da pritiska na gorenjske kmete, naj prodajo svoje planine in pašniške pravice znanemu bogatemu gospodu, akoravno kmetje sami zatrjujejo, da je vsa stvar pretirana.

Ker je bil Žitnik tisti poslanec, zato se je oglasil za stvarni popravek ter odgovoril približno naslednje:

Obžalujem sedaj, da se nisem oglasil v splošni debati in da sem tako zamudil priliko, govoriti obširneje o stvari, ki mi je na srcu. Hvaležen sem torej ekscelenciji baronu Schweglu, ki me je v današnjem svojem govoru indirektno pozval, da branim svojo čast in verodostojnost poštenih ljudij, ki so se pritoževali proti, rekel bi, čudnemu postopanju političnega oblastva.

Pred kratkim se je namreč v skupnem finančnem in upravnem odseku vršilo zaupno posvetovanje o predlogu g. tovariša Povše-ta gledé gorenjskih pašnikov in pri tej priliki sem omenjal, da sem čul od mnogih oseb in čital pritožbe, kako neki gosp. okrajni glavar na Gorenjskem moralno vpliva na živinorejce, oziroma upravičence do paše, in ne samo moralno vpliva, temveč tudi s silo vojakov preti, ako ne ustrezajo nekemu bogatinu, ki odkupuje planine in pašne pravice. Ta moja tedanja opazka je med gg. tovariši vzbudila senzacijo, stvar se je nekaterim zdela celó neverjetna. Tedaj je g. deželni predsednik sam izjavil, da bode storil svojo dolžnost, ako se pokaže, da je resnica, kar sem navajal. Ker pa oni dan še nisem imel zagotovila, da bodo priče za slučaj preiskave hotele brez strahu

pričati, umaknil sem svoje besede, odločil se, da stvari ne spravim v razgovor v javni seji ter se pridružil poročilu, kakor je bilo sestavljeno. O tem so pričali vsi gg. člani finančnega in upravnega odseka. Narava moja je mehka in ne morem črniti ali žaliti nikogar, ki meni ni ničesar storil. Če pa zdaj le govorim o tem, kriv je temu prevzvišeni g. baron Schwegel. On je namreč dejal, da je neki poslanec črnil na tem mestu nekega okr. glavarja, ki se tukaj ne more zagovarjati; dostavil je, da je tisti g. okr. glavar njemu rekel v obraz, da kmetje že obžalujejo besede, katere so o njem pisali, in da so mu storili krivico.

Dotični g. okrajni glavar je bil pred dvema dnevoma pri meni, tedaj je še-le zvedel o tem, in jaz se le čudim, kako je tako hitro mogel zvedeti, da dotični kmetje, ki stanujejo v raznih vaseh, že danes obžalujejo, kar so mi pisali.

Navesti hočem samo dva slučaja. Prvi se je vršil dne 23. maja l. 1892 v Račevljici. Pozvani so bili nekateri posestniki iz okraja, da naj prodajo svojo planino baronu Bornu za gotovo svoto. Pri dotični obravnavi so se posestniki branili do zadnjega, ker niso hoteli prodati ne svoje planine, ne svojih pašnih pravic na graščinskem svetu. Pri tej obravnavi so bili navzoči g. vladni svetnik Schaschel, g. Mallner kot pooblaščenec barona Borna in g. okr. glavar iz Kranja. Kaj je imel ta gospod opraviti pri obravnavi, ne vem, a glavna stvar je, kaj je govoril. Mimogredé omenim, da se je obravnava vršila nemški in je tolmačil g. Mallner, dasi je zastopal jedno stranko.

Z dovoljenjem gospoda predsednika si dovoljujem prečitati nekoliko odstavkov:

„S primernim nagovorom se je pričela obravnava o odškodovanju. Ker pa g. okrajni glavar jako slabo govori slovenski, govoril sem jaz (dopisnik) nemški v imenu vseh. Ko se nam je svota odškodnine naznanila in je nismo hoteli sprejeti, stopi g. okr. glavar k meni ter reče: „Veste, jaz sem že

pred dvajsetimi leti izvrševal enake regulacije na Štajerskem, a cena ni bila niti senca proti tej, katera se vam sedaj ponuja. In pomisliti morate, da lepe štajerske planine niso take, kakor vaše skale.“ Jaz sem mu odgovoril: „Gospod glavar, naša planina je lepa, ki ima dosti vode, tako da se ji težko enaka dobi.“

Ker pa je gospod glavar vedno povelečeval štajerske planine, dostavim mu: „Kaj nam koristijo lepe štajerske planine, mi smo tukaj in govorimo le za našo planino Medvode.“ — Gospod glavar: „Aber doch, aber doch!“

Ko se nam ponudi jako sramotna cena, naravnost zavrnem, da g. Born, četudi bogat, nima toliko denarja, da bi mogel kupiti našo planino, in sicer zato ne, ker je po nobeni ceni ne prodamo. Ker hočemo urad zapustiti, stopi g. glavar k meni ter me potaplja po rami, rekoč: „Vi razumete to stvar, a drugi ne. Torej je vaša dolžnost, da jih podučite in potrdite vi, drugi bodo za vami storili.“ Jaz mu odvrnem: „Kaj hočem ljudij podučevati; oni potrebujejo vedeti dve reči: da je planina njihova in da je po nobeni ceni ne prodajo, in tudi jaz tega ne storim.“

Ker je mejtem jeden naših zaklical: jaz planino prodam, začne me gospod glavar še bolj navdušeno nagovarjati, da naj planino prodamo, češ, da bomo veliko denarja dobili. Jaz pa odgovarjam: „Zakaj hoče baron ravno našo planino imeti.“ Gosp. glavar odgovori, da zaradi lova, ker ima g. baron Born toliko veselja do tega. „Potrdite še vi in stvar je končana. Pa nikar ne mislite, da morda držim z baronom.“ Jaz mu odgovorim: „Tega vam ne očitam, toda če bo vlada lovu prednost dajala pred užitkom planin, bode kmetijski stan slabo stal. Denar nam bode kmalu pošel, a planine ne bomo imeli ter mogli polovico manj živine rediti; zato je nikakor ne prodamo.“

Ko nas g. okrajni glavar nikakor ne more pregovoriti za prodajo, reče preteč: „Čakajte vi,

LISTEK

† Dr. Franjo Rački.

(Konec.)

V saboru, ki se je zbral dne 2. novembra 1865, sodeloval je pri izradku adrese od 10. febr. 1866 in na tem temelju je bil izbran v sednici od 10. marca v kraljevinski odbor, ki se je imel v Pešti z ravnopravnim ogerskim odborom dogovarjati o državnopravni zvezi med Hrvatsko in Ogersko. Le-ti dogovori so se začeli, kakor je poznato, 16. aprila istega leta. Rački je bitno sodeloval pri izradku pismenih odgovorov ogerske delegaciji, a razpravo o Reki je tudi on sam napisal. Le-ta razprava je izšla popolnjena in popravljena leta 1867 v posebnej knjigi „Reka prema Hrvatskoj“ z dodatkom izvornih listin, ki se tičejo Reke. V saboru je bil, dokler ni bil 26. maja razpuščen.

Dne 26. julija 1866 je bil Rački izbran in z odlokom od 10. aprila 1867 potrjen za predsednika jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti, pa pri tej priložnosti odrešen šolskega nadzorništva pri kr. namj. veču. Postavši tako predsednikom novo

osnovane akademije, ki je že 5. junija 1867 imela svojo prvo sednico, a 28. julija pa bila svečano odprta, dobi Rački še več časa za književno delovanje. Že v svojem uvodnem govoru je načrtal on osnovo za književno delovanje akademije, in le-to osnovo je Rački izvajal tudi kot predsednik akademije in kot njen član.

Neumorno delaven za zgodovino pisal je razprave in izdajal spomenike. Od njegovih večjih razprav spominjamo tukaj sledeče: „Pokret na slaven-skom jugu koncem XIV. i početkom XV. veka (Rad 2., 3., 4.); Bogomili i Patareni (7., 8., 9.); Kada in kako se preobrazi hrvatska kneževina u kraljevinu (17.); Dapunjci i izpravci za stariju poviest hrvatsku“ (19.); slednjič: „Borba južnih Slavenah za državnu neodvisnost u XI. veku“ (24., 25., 27., 28., 30., 31.)

Razven teh obširnih razprav ima v „Radu“ in „Starinah“ več drugih razprav iz te dobe, arheološkega, povestnega in kritičnega sadržaja. V svojih književnih obravnava izpravljal je mnoge pogreške v hrvatskeji historiografiji. Kot prilogi k novejši književnosti so spomina vredni nekrologi pokojnim akademikom: Erbenu, Vocelu, Petranoviću, Pogodinu, Maciejewskemu itd.

Vsporedno s tem iziskivanjem izdaval je Rački povestne spomenike, kot: Razhod grada Zagreba; prilozi k povesti bosanskih Patarenah; popis župah zagr. biskupije leta 1334. in 1501. itd. Semkaj spada tudi veliko izdanje: „Izprave o uroti bana P. Zrinjskoga i kneza K. Frankopana“ (u Zagrebu 1873).

Istega leta je predal akademiji za tiskanje: „Izprave seljaškoj buni u Hrvatskoj godine 1575.“ ter zbirko hrvatskih dopisov turških oblasti s hrvatskimi pomejnimi oblastmi v XVI. i XVII. veku.

Leta 1868 je stopil zopet v sabor ter je spadal med ono šestnajstorico, ki so predali pismeni ugovor proti oktroju volilnega reda ter izstopili iz Račovega sabora, a leta 1872 zapustil je saborsko dvorano za vselej, ker je uvidel, da večina ne razumi njegovih plemenitih nazorov. Od tega časa ni več javno deloval, le še lanskega leta je posređoval, da ste se opoziciji zjedini in ravno njemu se imajo domoljubi največ zahvaliti, da se je ta znameniti čin izvel na korist naroda hrvatskega. Ali če ni javno, deloval je zato Rački po redakcijah hrvatskih časopisov kot goreč domoljub in politik. In na to je imel gotovo Rački največje pravo med vsemi Hrvati, saj ga ni bilo nobenega drugega, ki bi bi,

Jaz bom baronu sam ta svét dal, da vam, kateri je nočete prodati, drugokrat polovico manj dá, kakor se vam danes ponuja."

Jaz mu odgovorim: "Gospod, tega ne smete storiti, ker se za zastopnika vlade ne spodobi, ljudij v tem oziru nagovarjati."

Gospod glavar odvrne: "Pa vendar bom storil, kajti planino boste pa vendar morali prodati." — V tem hipu se vzdigne g. Mallner ter grozi: "Da, planino boste morali prodati, ako ne, vas bomo še-le živino pasti učili!"

Dalje piše dopisnik, da so konečno po dolgem prigovarjanju planino prodali, in sicer se jim je lastnina plačala po nizki ceni, odškodnina za pašniško pravico pa visoko zaračunala, da bi ne bilo treba toliko pristojbine plačati, kakor se je izrazil g. Mallner.

Sedaj Vas vprašam, gospoda slavna, ali ni to moralni pritisk na okorne kmete, ki si ne znajo pomagati? Vsak razsoden človek mi mora pritrčiti.

Drugi dogodek se je vršil v Trziču. Posestniki iz tržiške okolice so vedno pasli na koroški planini. Jezerška pot vodi skozi živalski vrt, ki ga je ogradil baron Born. Bila je to od pamtiveka javna pot, toda g. Borna oskrbnik g. Mallner je to pot zaprl ter napravil lesi na kranjski in koroški strani. Rod za rod se spominja, da so kmetje brez ovire po tej poti živino gonili na koroško planino. Toda nankrat se jim je to zabranilo; postavili so na kranjski strani pri Primožiču žandarmerijsko stražo. S katerim dovoljenjem, tega ne vem, ali gotovo se to ni zgodilo brez vednosti g. okr. glavarja kranjskega, kateri je meni sam priznal, da je to javna pot in da je bil nalagán.

Tudi pri tej obravnavi v Trziču je bil navzoč g. okr. glavar iz Kranja. Kmetje so prišli k njemu pomoči iskat zaradi paše. V pismu pravijo:

"Zakaj ima za tolmača g. Mallnerja, ker mi ne znamo nemškega jezika? Gospod glavar nam je velel, da naj od g. Mallnerja vzamemo listke, s katerimi bode dovoljeno živino goniti skozi živalski vrt. A vsi smo uzovarjali, da ne vzamemo listkov, ker s tem bi priznali, da je to graščinska pot in ne javna. Toda g. okr. glavar nas ni hotel poslušati, ampak pretil nam je z žandarmerijsko stražo, in ko bi ta ne zadostovala, dobi regiment vojakov iz Ljubljane."

Gosp. okr. glavar je sicer meni zatrjeval, da je kmetom rekel: Vi "morete", in ne "morate" prodati svojo planino, toda naš kmet tega razločka med "morete" in "morate" ne pozna, temveč razume nemški "müssen", ker sami pišejo, da jim je velel. In da se naši ljudje pred gg. okrajnimi glavarji tresejo, je umavno, saj sem se ga še jaz ustrašil, ko je prihrumel k meni v sobo.

Jaz bi tega ne bil omenjal, ko bi ne bil prisiljen, braniti sebe ter čast in korist poštenih kmetov, posebno ker je blagorodni gospod deželni predsednik, ki kaže dobro srce za ljudstvo, obljubil to zadevo preiskati. Omenjam le še besed, ki so se čitale lansko leto v javnem listu: "Herr Baron, ich stehe Ihnen gut, dass Sie in zwei Jahren alle

Weideplätze, welche noch nicht eingefriedet sind, besitzten." In trdi se, da je g. okr. glavar govoril te besede. S tem mislim, da sem dokazal prejšnje svoje trditve.

Ti dve pismi je imenovan poslanec izročil visokorodnemu gosp. deželnemu predsedniku. Upamo, da se bode stvar rešila v prosep umnega národnega gospodarstva naše dežele.

Pesek v oči.

Iz Celovca, dne 14. febr.

Nasprotniki se hočejo na vsak način sami slepiti in — smešiti. Mi jim tega veselja kajpak ne kratimo. — Znana je komedija, ki se je uprizorila s spomenikom ob preloženih humberški cesti; znano je, kako je ta spomenik postavljen na čast našemu dež. predsedniku nastal, kako se je odkril, kako se je o njem razpravljalo v dež. zboru. Dokazalo se je, da spomenika ni postavilo ljudstvo ("hvaležno", kakor se je rekalo), niti župani iz lastnega, marveč ga je naročil in vso komedijo uprizoril g. celovski okrajni glavar.

Pa, trmastí kakor so, sedaj hočejo nasprotni velikaši z vso silo dokazati, da je oni spomenik postavila "hvaležnost Rožanov". Tako so se na komando od zgoraj izjavili župani, ko je zahteval dež. predsednik pojasnila o ti stvari, in to naj "dokaže" tudi sledeča izjava, katero sedaj podpisujejo po Rožni dolini, da ž njo "presenetijo" barona Schmidt-a, kakor so ga prej bili "presenetili" s spomenikom! Izjava se glasi v prevodu:

"Vaša Ekscelenca, visokorodni gospod deželni predsednik!

Nepretirano, neutemeljeno zavijanje, ki se tiče priprav za odkritje spomenika ob humberški cesti, je nas napotilo, da Vam, visokorodni gospod, sledeče pismo izročimo.

Res je sicer, da se je naš cenjeni gospod okr. glavar, ko se je nameravalo Vašo ekscelenco počastiti, pri začetnih pogovorih na nesebičen način ponudil odseku; saj more on, ker biva v mestu, in je v zvezi z raznimi krogi, gotovo bolje za prve priprave skrbeti, kakor mi dostikrat po opravljenih zadržani kmetje.

Iz tega pa ne sledi, da smo mi bili, kakor se trdi, brezvoljna orodja¹⁾ g. okr. glavarja, ampak mi zagotavljamo Vaše visokorodje, da smo mi sami hoteli²⁾ Vašo ekscelenco za dobrohotnost, katero ste zmirom Rožni dolini skazovali, zahvaliti in da je g. okr. glavar ravnal le v našem smislu.

Hvaležnosti ljudstva in priznanja zaslug, katere si je Vaše blagorodje pridobilo za naš borni kraj, nam nihče ne bode mogel odrekati.

O vsaki drugi trditvi poudarjamo, da je obrekovanje, ki so ga izumili ljudje, katerim je vsako sredstvo po godu, da le kalijo ž njim mir našega ljubljene Korotana;

To pojasnilo, katero tukaj prostovoljno in brez zvanjega vpliva³⁾ beležimo, bodi Vaši ekscelenci malo zadostilo in zagotovilo, kar se pa nas tiče, naj opravičuje našo stvar in možato postopanje.⁴⁾

Spodnji Rož

Sledé podpisi."

Svetnovški župan Krassnigg je to izjavo pošiljal svojim tovarišem za podpis s to-le okrožnico:

¹⁾ "willenlose Werkzeuge".

²⁾ "wir selbst freudigen Herzem uns erbötig machten".

³⁾ "freiwillig u. unbeeinflusst" (ka-li??)

⁴⁾ "Manneswürde".

"Slavnim souradom

Cenjene gospode župane prosimo, da priloženo pismo podpišejo in skrbijo, da prav hitro kroži. Ako ni vsem gg. tovarišem znan dopis v "Süddeutsche Post", naj mojim besedam verjamejo, da smo mi župani, ki smo bili pri slavnosti navzoči, tam označeni kot brezvoljna in breznačajna sredstva okrajnega glavarja, kateri se je bajé iz nas norčeval. To v pojasnilo!

V Svetnivesi dne

S. Krassnigg l. r."

Ko se ta izjava, a pravopisno in stilistično jako slabo, drugače pa čedno spisana, odda na določenem mestu, potem bo morda vendar — Bosna mirna, naš g. dež. šef in po občinah "priljubljeni" g. okr. glavar pa bosta imela, črno na belem, zagotovilo, da onega spomenika ni postavljala nihče drugi, nego — hvaležnost Rožanov! Zato pa želimo da izjava, kateri tudi ne pomanjkuje debelih logičnih hib, kmalu ter srečno dospé na določeno mesto. Predno pa na veke izgine v kakšni stari omari, kamor navadno roma taka šara, oglejmo si jo nekoliko natančneje!

Izjava poslala se je v podpis le tistim županom, o katerih se vé, da so za take stvari "zanesljivi", drugim se ni privočilo, da bi smeli pokazati nedolžno veselje onim gospodom. Podpisali so jo pa tudi drugi nemčurski "velmoži" Rožne doline. Kajpak med njimi ne manjka učiteljev, ki so hoteli i ob tej priliki pokazati, za kaj gorijo in za kaj se trudijo, ali pa upajo, da jim lepi podpisi donesejo še gmotnega dobička, oziroma mastnejše službe?

Posamezne neslane (res predpustne) trditve so se že dobro označile s tem, kar smo doslej pisali o humberškem spomeniku. Kajpak nikomur ne jemljemo pravice, da se kjerkoli in kadarkoli osmešijo in — blamirajo; da se pa tudi slepijo med sabo, to naj sami zagovarjajo! Da se pošteno blamirajo, zato je gospoda že skrbela, kakor tudi za zabavo, ki jo bo marsikdo imel, ko bere ono izjavo!

Koliko je izjava vredna, zlasti kar se tiče toliko poudarjenega "freiwillig u. unbeeinflusst" ker "Manneswürde", to nam spričuje sledeči odlomek iz uradnega pisma gosp. kotmirskega župana M. Prosekarja gosp. deželnemu predsedniku z dne 23. jan. t. l. (štev. 65):

"Gosp. c. kr. okr. glavar baron Mac Nevin je pozval župane onih 12 občin, koje zadeva prelaganje ceste čez humberški klanec, dne 23. vinot. 1893 v svojo pisarno, da bi se o jako nujni zadevi pogovorili. Zbranim razodene c. kr. okr. glavar, da misli postaviti spomeniški kamen ob preloženem delu humberške državne ceste, kateri spomenik bo okoli 300 glđ. stal. Okoli 160 glđ. bo pri svojih somišljenikih sam nabral, ostalih 140 glđ. pa naj dodajo dotične 12 občine, tako da plača ena okoli 12 glđ. Gosp. okr. glavar še pripomni, da hoče občinam račun že začetkom meseca listopada poslati, ko bo namreč natančno vedel, kateri delež ima vsaka plačati.

2. listopada 1893 vpraša me c. kr. okr. glavar ustno, ali bom prišel k svečanemu odkritju spomenika. Ko odgovorim "Ne!", pravi: "Potemtakem menda tudi Vaša občina ne bo dala nobenega prispevka?" Na to mu odgovorim: "Jaz sam na svojo roko bi ne mogel takih stroškov opravičiti. Ko dobim račun, hočem sklicati občinski svet in to ukreniti, kar on določi." — Odslej ni dobila naša občina nobenega računa radi spomenika, in zato tudi nič ni plačala. Ni moja naloga, da bi preiskoval, zakaj je g. c. kr. okr. glavar svoje prvotne namene glede na našo občino popustil. Najbrž ga je k temu napotilo, ker je prišla stvar v javnost in se kakor po časnikih, tako tudi v javnih prostorih celovskega mesta pretresavala."

Tako je vso stvar v uradnem pismu pojasnil vrli g. kotmirski župan. Sedaj pa, cenjeni čitatelj, to pismo primeri z ono izjavo nemčurskih županov, in potem — sodi!

—m—

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. februarija.

Češčina pred najvišjim sodiščem. Minoli teden je bila na Dunaju pred najvišjim sodiščem neka obravnava, h kateri je prišel zatoženec brez zagovornika. Prosil je, da se mu dovoli v češčini zagovarjati, ker nemščine dobro ne zna. Sodišče mu je v to dovolilo. Liberalni listi so bili zaradi tega jako vznemirjeni. Še pod Tasffejevo vlado se ni nikdar kaj takega pripetilo, kakor se pod koalicijsko, da bi se pred najvišjim sodiščem rabil kak nemški jezik. Po njih mislih je to tudi nepostavno, ker po pravilniku ima biti nemščina poslovni jezik najvišjega sodišča in tudi v tem jeziku imajo govoriti zagovorniki. Od kompetentne strani se je zdaj te liste podučilo, da se je stvar vršila

tako natanko poznal svoj narod od najstarejših pa do najnovejših časov.

Ves čas, ki mu je preostal od stanovskih dolžnostij, upotrebil je za izučevanje zgodovine svojega naroda in sosednih slovanskih plemen. Zategadelj je tudi on neprenehoma gojil slovansko vzajemnost na jugu in na severu, a bil je poznat po vseh slovanskih deželah ter posebno čislán. Ni bil samo član mnogih učenih slovanskih društev, nego mu je pred tremi leti ruska vlada ponudila celó metropolitansko čast nad vsemi katoliki na Ruskem, kar je pa pokojni odklonil, če tudi bi mu bil novi položaj na Ruskem naklonil kneževskih častij. On je volil svoj narod nad vse, pa je zanj delal do zadnjega izdihljeja. Leta 1873 je prepotoval Dalmacijo in pregledoval tamošnje arhive in knjižnice ter je rezultat svojih preiskovanj priobčil v izrednej sednici dne 13. decembra istega leta (Rad. 26.). Posle mnogih pripravnih spisov in študij v "Radu" izda slednjič leta 1877 svoje glavno delo: "Documenta historiae chrvaticae periodam antiquam illustrantia", v katerem je zbral skoraj vse spomenike o stareji zgodovini hrvatske od leta 600 do 1102.

Poslednjih 12 let je napisal v akademskih publikacijah te-le važne razprave: Prilozi za poviest

humanizmu i renaissance u Dubrovniku, Dalmaciji i Hrvatskoj. (Rad 74.) Naert hrvatske historiografije od 1835—85. (Rad 80.) Rugjer Bošković. (Rad 87.) U proslavu 50. god. književnega preporeda. (Rad 80.) Najstarija hrvatska cirilicom pisana listina. (Starine XIII.) Fran Lukaravić Burin. (Stari pisci hrvatski XI.) Maroje i Oracij Mažibradić. (Stari pisci hrvatski XI.) Marin Burešić. (Stari pisci hrv. XIII.) Nikolaj Kostomarov. (Ljetopis III.) Boj na Kosovu. Uzroci i posljedice. (Rad 97.) Povelja bosanskog kralja Tvrdka od g. 1366. (Starine XXI.) Leopold Gectler. (Ljetopis IV.) Dr. Jovan Subotić. (Ljetopis IV.) Stari grb bosanski. (Rad 101.) Zakon vinodolski, kastavski, veprinački. (Monumenta IV.) Petar Lauransky. (Ljet. V.) Jos. Jireček. (Ljetopis V.) Izvodi za jugoslavensku poviest iz dnevnika Marina Sanuda. (Starine XV., XXI., XXIV., XXV.) Oporuka Marka Marulića. (Starine XXV.) Romuald Hube. (Ljetopis VI.) Osvrt na 25. god. djelovanja akademije. (Ljetopis VII.)

A koliko zasnovanih razprav pa je odnesel s seboj v prerani grob, nad katerim ves hrvatski svet tako tožno zdihuje, saj mu je za vselej odvzet najpogumnejši domoljub in najvztrajnejši delavec na narodnem polju. Večna mu slava in spomin!

popolnoma zakonito. Po kazenskopravnem postopku se ima zatožene pravico zagovarjati v materinščini, ako nima zagovornika. Postopanje najvišjega sodišča je torej bilo povsem korektno in tudi ni nasprotovalo dosedanji praksi.

Obširen program je razvil neki vitez Neubauer, kateri se mej mnogimi drugimi kandidati ponuja volilcem dunajskega notranjega mesta, da bi ga volili v državni zbor. V programu, katerega razpošilja volilcem, pravi, da bode pristopil zjedineni levici in pri njej ostal, dokler bode to le mogoče, da ne pride v nasprotje s svojim programom. On misli, da bi državni zbor imel več zasedanj dosti dela in bi zadovoljili vse srednje stanove, ako reši to, kar on našteva v svojem programu. Volilna pravica pa naj se razširi. Delavcem naj se dá sto poslancev, posebni zastopniki veleposestva in trgovskih zbornic naj se pa odpravijo, druge sedanje volilne skupine naj se ohranijo. Večina sedežev gospodske zbornice naj se popolnjuje z volitvijo. Volilne stroške naj bi plačala država, kakor je navada v Angliji. Podržavile naj bi se šole, preskrbovanje ubogih, železnice, vse električne naprave, rudniki, izdelovanje sladkorja in pijač, izdelovanje razstrelil. Vpeljejo naj se razne reforme v prid delavcev. Da država dobi denar v pokritje večjih stroškov, naj se vpelje velik progresiven davek, konfiskuje premoženje v gotovih slučajih obsojencem, omeji dedno pravo v prid občnega blagostanja, sekvestruje veleposestvo in veliki obrt. Ta program precéj diši po socializmu in je gotovo pomenljivo znamenje časa, da se kdo upa s takim programom nastopiti v dunajskem notranjem mestu, kjer je tako rekoč zbran židovski kapital.

Srbija. „Zastava“ je priobčila članek o razmerah v Srbiji, ki je jako poučljiv, ker nam kaže, kje je iskati pravi provzročitelj neredom v Srbiji. V tem članku se dokazuje, da niti rodovina Karadjordjevičev niti rodbina Obrenovičev ni sposobna vladati v Srbiji. Red se da samo narediti, ako se kak član ruske carske rodbine pokliče na srbski prestol. S tem je jasno povedano, da Rusija želi polagoma si prisvojiti Srbijo. Da bi pa bilo to mogoče, pa hujška razne stranke druga proti drugi. Kdor je zasledoval zgodovino Srbije, je opazil, da je Rusija navadno simpatizovala s tisto srbsko stranko, ki je bila v opoziciji, in jo po možnosti podpirala. Vse to je delala z namenom, da onemogoči vsako domačo vlado. V Srbiji igra isto vlogo, kakor jo je igrala v Bolgariji, kateri je hotela kako svojo marioneto vrniti za kneza. V Bolgariji ni imela sreče in mislimo, da je tudi v Srbiji ne bode imea.

Skupno postopanje proti anarhistom. Angleški minister notranjih stvari, Asquith, je v spodnji zbornici priznal, da je želeli, da vse oblasti skupno postopajo proti anarhistom. Anglija jim je pripravljena po moči pomagati. Druge države imajo zakone, po katerih se lahko osobe iztirajo, v Angliji taeih zakonov ni. Zaradi tega se pa rado prigodi, da se nevarni elementi baš v Angliji zbirajo. Angleška vlada pa vendar ne misli spreminjati obstoječih zakonov. Sploh Anglija ni za to, da bi se osebe iztiravale. S tem se večkrat prizadenejo tudi nedolžni, in zlo se le odrija iz države v državo. Vlasti naj s tem podpirajo druga drugo v boju proti anarhistom, da druga drugo natančno informujejo o anarhističnem gibanju. Policija vseh držav naj stopi v ta namen v nekako zvezo. Angleški minister misli, da se bode s tem jako otežilo anarhistom delovanje.

Slovstvo.

Matica Hrvatska.

Te dni so prejeli č. člani književni dar za l. 1893. Novo pristopivši društveniki so pričakovali tudi obljubljenega „Hrvatsko-slovenskega Rječnika“. Ker zelenih izvodov ni bilo pri pošiljavi, zglasilo se je ljubljansko poverjeništvu pri slavni „Matici“ za nje, a je dne 21. februarija prejelo naznanilo, da je že vseh 4000 iztisov „Rječnika“ razpečanih. Toliko v znanje dotičnim društvenikom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. februarija.

(Državni zbor) je danes začel zopet svoje delovanje. Včeraj so razni klubi imeli posvetovanja. V plenumu do Velike noči ne pride nič posebnega na vrsto, glavno delo bode v budgetnem odseku. V odseku bode vlada že imela priložnost, tudi se izreči o naših slovenskih zahtevah, tako upamo, da

kmalu izvemo, pri čem da smo. Popolnoma se pa položaj pojasni še le pri budgetni debati po Veliki noči. Tedaj se odloči, kaka pota bodo naši poslanci hodili v bodoče. Nadajamo se, da se bode vlada ozirala na želje naših zastopnikov že z ozirom na to, ker z izstopom slovenskih poslancev pride v nevarnost konservativni klub in z njim koalicija sama.

(Obletnica izvolitve sv. očeta Leona XIII.) Dne 19. t. m. je bila v Mariboru slovesna pontifikalna sveta maša povodom 17. obletnice izvolitve svetega očeta, katero je daroval mil. gospod knezoškof. Po sveti maši se je zapela zahvaljena pesem in Leonova himna.

(Novoimenovani krški škof) m. g. Andrej Sterk rojen 28. nov. 1827 v Voloski, je bil posvečen v mašnika 24. sept. 1853. Za mnoge zasluge, zlasti na šolskem polju, je bil, ako se ne motimo še kot župnik lovranski od cesarja posavljen z zlatim križcem s krono. Kot kanonik stolnega kapitelnja tržaškega je opravljaj mnogotere častne službe: Bil je kapiteljski dekan in veliki penitencijarij, stolni župnik in dekan za Trst in okolico. V vrsti krških škofov je 47.

(Kanonično vmeščen) je bil 20 febr. č. gosp. Simon Ažman na faro Bohinska Bistrica.

(Iz lavantinske škofije.) P. n. gospod Josip Tombah, župnik-dekan v Rogatecu, se je odpovedal fari Št. Jurij, katera je zopet razpisana do 2. aprila t. l.

(Nenadno umrl) je včeraj opoludne na Št. Petra nasipu pred hišo št. 37. 81 let stari Dam. Miklavčič, ko je ravno drva skladal. To je tekom nekaterih dni že četrti slučaj nagle smrti v našem mestu.

(Slovensko gledališče.) Z isto dovršenostjo kakor prvič pela se je včeraj repriza opere „Prodana nevesta“. Glavne, kakor manjše vloge igrale so se gladko brez spodtike. Primadona gospica Leščinška prekosila je z včerajšnjim nastopom vse prejšnje in bila odlikovana s krasnim srebrnim vencem, katerega so jej poklonili v Ljubljani bivajoči Čehi. Istotako so vrlo ugajali gg.: Vašiček, Beneš, Pavšek in Noll in gospice Rihova, Nigrinova in Polakova. Zeleti bi bilo le pri gospici Rihovi in Nigrinovi nekoliko boljše maske, ker sta se v svojih vlogah zdeli nekoliko premladi. Ostalo oboje in zbor bili so vseskozi na svojem mestu in pripomogli, da je predstava sijajno uspela. Gledališče bilo je natlačeno polno občinstva. Opazili smo celo mnogo tujcev iz Kranja, Škofjeloke in od drugod, znamenje, da se i zunaj Ljubljane ljudstvo živo zanima za slovensko gledališče. Prihodna predstava bode jutri, 23. t. m. in se bode ponavljala tretjič „Prodana nevesta“. Ker se pri tej predstavi zadnjič uprizori alegorija (skupina vsega oboja opere), v svesti smo si, da bode gledališče zopet popolnoma razprodano, zato opozarjamo p. n. občinstvo, naj se še pravočasno oglasi za sedeže.

(Z Dunaja) smo sprejeli vabilo k petemu večeru slovenskega kluba, ki bode v soboto 24. februarija ob osmi uri zvečer v dvorani L. Mitzkove restavracije „zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7. Berilo bode imel g. Jos. Mantuani, c. in kr. pristav v dvorni knjižnici in redni član c. kr. zavoda za raziskavanje avstrijske zgodovine na vseučilišču Dunajskem. Naslov velezanimivega berila je: „Dva neznana Kranjca, važna za prosveto“. — Prihodnji večer slovenskega kluba bode 17. marca z berilom g. prof. J. Stritarja, 14. aprila z berilom g. prof. dr. A. Primožiča in 12. maja z berilom g. prof. Fr. Svetiča.

(Od sv. Gregorja.) Tarife za žaganice so na dolenski železnici zopet nekoliko znižali. Poprej je bilo treba plačati na ortniški postaji za vagon 48 gl. 50 kr. do Trsta, sedaj pa 38 gl. 50 kr. — Zgradbo nove ceste od Sodražice do Hriba je prevzel gosp. Pirker iz Ribnice z nekaterimi drugovi. — Dne 19. febr. so se obhajale pri nas in po sosednih farah slovesne zadušnice za gospo Marijo Koslerjevo. Blaga pokojnica je bila v našem okraju velika dobrotnica revežev. Bog ji podeli za to večno plačilo!

(V Idriji) je popolnoma ponehala vročinska bolezen, katera je dolgo časa razsajala po mestu.

(Iz Goriškega.) 19. februarija. Vreme imame prav krasno. Take zime, kot je letos, ljudje že ne pomnijo. Zadnjo soboto pred Božičem kosili so še pri Kobaridu klajo za živino in konec januarja cvele so že pomladanske cvetke. Potem pa recite, da nismo v rajju. Pa še nekaj novega je pri nas v tolminskem okraju. Mi napredujemo. V Tolminu nasadil je olepševalni odbor že cele drevorede. Tudi

nam napravijo v Tolminu kmalu lepo kapelo Srca Jezusovega v spomin 50letnice škofijstva sv. očeta Leona XIII. Krog in krog po tolminskem okraju napravljajo že mlekarnice in ravno sedaj začno tudi v Trnovem pri Kobaridu zidati mlekarnico. — Kobaridska čitalnica priredila je svojim udom in vsem povabljenim letos predpustom plesni venček. Drugod napravljajo čitalnice razne veselice s poljudnimi igrami, petjem in godbo, toda to je vse prestaro, mi smo napredovali. Napredovali smo v naših trgih tudi v velikomestnem življenju, kajti kakor je že skoraj povsod znane, godé se v Tolminu prav velikomestni škandali. Tudi so danes v Tolminu pripeljali žandarmi nekega župana tam nekje iz kobaridskega kota, katerega je menda sama slaba družina tako daleč pripeljala. Pravijo namreč, da po slabi družini rada glava boli. Jaz pa pravim samo to, da smo napredovali.

(Nevarno je zbolel) č. g. Anton Korbič, župnik v Valtavasi; priporoča se svojim sobratom v molitev.

(Nov list.) Dne 24. t. m. začne v Beljaku na Koroškem izhajati nov nemško-nacionalen list (tednik) „Kärutner Nachrichten“. Pisal bode v smislu nemško-nacionalne stranke državnega zbora. Novi list je v prvi vrsti naperjen proti beljaški „Deutsche allg. Ztg.“ Da bo udrihal „pošteno“ tudi po Slovencih, se ume samo od sebe!

(Iz Celovca.) dne 20. februarija: Minolo nedeljo so imeli tukajšnji socialni demokratje shod, pri katerem se je razpravljalo o občni volilni pravici in državnem zboru. Sklenila se je tudi primerna resolucija.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 11. do 17. dne februarija bilo je 26 živih novorojencev, 1 mrtvorojenec in 28 jih je pa v tem času umrlo. Mej poslednjimi je bilo 9 tujcev, 10 pa iz zavodov. Umrli je 1 za škrlatico, 1 za dušlj. kašljem, 1 za davico, 7 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 1 vsled mrtvouda, 3 vsled starostne oslabelosti 11 za drugimi boleznimi. Zbolel je 1 za oslovskim kašljem in 1 za davico.

(Železnica čez Ture.) Trgovsko ministersvo je naročilo, da se ima hitro trasirati železnica čez Ture. Oddelek za trasiranje avstrijskih državnih železnic začne hitro to delo. Sedaj gre za to, da se določi, katera izmej dveh prog, ki se priporočata čez Ture, bi bila cenejša in ugodnejša in da trgovsko ministersvo dobi nekak pregled, koliko bi stala nova zveza s Trstom.

(Župnik Kneipp) je našel posnemalca v Ameriki. V Spenceru v državi Indiana je dr. W. Denkwalter osnoval zdravilišče po Kneippovi metodi. Izdaja tudi časopis, v katerem razpravlja o Kneippovem zdravljenju.

(V zapor) v Kranj so včeraj odpeljali žandarji Jožefa Štera, kovača v Trbojah, ker ga sumijo za voljo ponarejenja srebrnih kron.

(Služba poštnega ekspedijenta) za novo vstanovljeno pošto na Škofelji je razpisana. Letna plača je 150 gl. in 40 gl. za sela, kateri bode prenašal poštno blago s postaje v poštni urad.

(Edisonova uljudnost.) Rusko tehniško društvo v Peterburgu je imenovalo svojim častnim članom slavnega Američana Edisona. Poslalo mu je krasno diplomo. Edison se pa za diplomo ni nič zahvalil, temveč je društvu poslal tri svoje vizitnice, da bo izvedelo, da je diplomo prejel. Gospodje v Peterburgu so pa sedaj malo nevoljni na malo uljudnega Američana.

(Žalostne razmere v Italiji) Če tudi je po vsej Italiji zopet mir, vendar tujei prihajajo v jako malem številu. Hoteli stojé prazni. Iz več mest prihajajo poročila, da so veliki hoteli napovedali bankrot. Tako so dne 7. t. m. v Turinu zaprli hotel „d' Europe“.

(Pismene marke.) Belgijska vlada je sklenila, da izda za čas razstave v Antwerpenu posebne marke po 5, 10 in 25 centezimov. Te marke se jutri začno prodajati. Vse te marke imajo grb mesta, spodaj pa nedeljski pristavek: „Ne pas livrer de dimanche.“

(Delo) se v Ameriki v nekaterih krajih začinja. Tako se letos odpošlje iz mesabskih rudnikov dva in pol milijona ton na razne postaje. Ljudje bodo imeli dela, ali glavni dobiček bodo pa imeli pač podjetniki. V Pueblu so zopet začeli delati v jeklernicah, kjer je dobilo dela nad 1000 ljudij. Tudi illinoiske jeklarnice začele so z nova dela. — Žal, da se je po nekaterih drugih krajih delo ustavilo.

(Razstave) otvorili so dne 27. min. meseca v San Franciscu. Odprta je tudi v nedeljo. Vstopnina je 5 centov. Prvi dan jo je obiskalo nad 6000 ljudi.

Telegrami.

Dunaj, 21. februarja. (Dunajska anarhistična pravda). Drugi dan je pravda zelo napredovala. Končano je zaslišanje vseh zatožencev, potem so se čitale tiskovine, katere so zatoženci razširjali. Tudi so izvedenci prišli že do besede. Tretji dan se je zaslišalo 21 prič. Vse se je naglo razvilo. Zatorej se pričakuje, da se dokazovalno postopanje že danes konča. Jutri se začne govoriti državnega pravdnika in zagovornikov.

Rim, 21. februarja. V zbornici je finančni minister razvil svoj načrt. Ravnotežje se napravi s tem, da se za 150 milijonov povišajo dohodki, ne da bi se naredil kak nov dolg. Nekateri davki se povišajo, ravno tako tudi žitna carina od 5 na 7 frankov, konvertujejo se nekateri papirji in vsled reforme uprave se bode nekoliko prihranilo.

Dunaj, 22. januarja. Zbornici je došlo pismo trgovskega ministra, v katerem se naznanja, da se je naknadno 147.000 gld. vstavilo v budget, da se pokrijejo troški, ki nastanejo vsled zakona o podpori mornarice. Nadalje je došel tu državni računski sklep za leto 1892 in pa vladna predloga o krošnjarstvu. — Bareuther interpeluje zaradi češkega govora brnskega vrednika Črmaka pred najvišjim sodiščem, kar je nepostavno. Poslanec Kaunic predlaga, da bi se izdal zakon, da bi se obstoječe bratovske skladišnice združile v večje skupine. — Predsednik Čhlumecy se iskreno spominja umrlega poslanca Jaquesa, potem naznanja, da so poslanci Štefan Richter, Steinwender in Wochanka odložili mandate. — Okrajno sodišče v Trstu prosi za dovoljenje, da začne preiskavo zaradi prestopka §§ 491 in 492 kazenskega zakona proti poslancu Nabergoju. — Dopis pravosodnega ministra naznanja, da je najvišje sodišče v smislu pritožbe ničnosti generalnega prokuratorja razsodilo, da kazensko postopanje proti poslancu Biankiniju je rušenje državnosnovnega zakona.

Dunaj, 22. februarja. (Anarhistična pravda.) Državni pravdnik priporoča, da se naj obsodijo vsi zatoženci v smislu obtožbe, označi Modračka za najnevarnejšega zatoženca in pozivlje porotnike, da naj se ne dajo vplivati, ampak naj storé svojo dolžnost.

Dunaj, 22. februarja. Generalni svet avstro-ogerske banke je potrdil načrt pogodbe, ki se sklene mej obojestranskima finančnima ministroma in avstroogersko banko, po kateri pri banki finančno ministerstvo vloží cekinov po 20 kron, da banka prepusti srebrnega kurantnega denarja in svojih bankovcev, da se potem zamenjajo državni bankovci in odtegnejo iz prometa.

Praga, 21. februarja. Šemkaj je prišel odvetnik Stransky iz Brna, da bode zagovarjal sokrivde pri umoru Mrve obdolženega tajnika mladočeškega kluba Čížeka. Tudi je Stransky vložil prošnjo, da bi izpustili Čížeka proti kaveji iz zavora.

Pariz, 21. februarja. V stanovanju belgijskega podložnika Holzmana v ulici

Saint Quen je bila eksplozija. Sodi se, da je poskušal razstreliti.

Premovana lekarna Piccolijeva v Ljubljani razpošilja proti povzetju **želočno tinkturo** in sicer v škatljicah po 12 steklenic (1 gld. 36 kr.) in poštinih zavojih po 55 steklenic (5 gld. 26 kr.) itd. Poštino plača, kdor naroči. 584 6 10-6

Umrli so:

19. februarja. Anton Žitnik, kajzarjev sin, 8 let, Črna vas 5, skraticea.

20. februarja. Antonija Gril, agentova žena, 43 let, Francove nabrežje 11, organična srčna hiba.

21. februarja. Anton Leben, postreščkov sin, 14 mesecev, Florjanske ulice 21, božjast. — Damijan Miklavčič, delavec, 81 let, sv. Petra nasip pri hiši št. 37, za srčno kapjo.

V bolnišnici:

21. februarja. Jera Robida, delavka, 52 let, jetika.

Tuji.

20. februarja.

Pri **Maliču**: Zupanek, c. kr. okr. koncipijent, iz Postojne. — pl. Gutmannsthal z Višnje Gore. — Šega, župnik, iz Podlpe. — Zbašnik, c. kr. okr. komisar, iz Radovljice. — Görner s soprogo iz Beljaka. — Fürst iz Prage. — Herzog, Meissner, Puschenjak, Krötzer, Novotny, Redlich z Dunaja. — Tonner iz Toplice. — Birti iz Zadra.

Pri **Stonu**: Freund iz Šopronja. — Jemec iz Suhorja. — Špendal iz Tržiča. — Zupan iz Št. Petra. — Tomšič iz Hartberga. — Berce iz Št. Lamberta. — Močnik iz Kamnika. — Gellis, Amberger, Fissel, Stürler, Reiss, trgovci, z Dunaja. — Wolf, trgovec, iz Dun. Novega Mesta. — Salom, trgovec, iz Trsta. — Alič, trgovec, iz Bos. Dubice.

Pri **dvorskem dvoru**: Peter Ruppe iz Kočevja. Pri **avstrijskem caru**: Anton Supan iz Prevoj. — Stransky in Novotny iz Kolina. — Mencinger iz Bohinjske Ristrice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Terezija Brunner, Schrödlein z Dunaja. — Ozbič iz Celovca. — Evgenija Priegl iz Zagreba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7 u. zjut.	747 0	-7.6	zm. vzh.	jasno	0 00
	2 u. pop.	746 4	-2.0	sl. vzh.	"	
	9 u. zveč.	746 2	-5.2	sl. vzh.	"	
Srednja temperatura -4.9' za 4.5' pod normalom						

Stanarinske knjžice za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. Katol. Tiskarna v Ljubljani.

Zahvala.

Nadalje so blagovolili darovati pogorelcem v Št. Petru na Krasu poleg že objavljenih darov v skupnem znesku 237 gld. 45 kr. še naslednji p. n. dobrotniki:

Knez Hugon in kneginja Matilda Windischgrätz vsak po gld. 50.—, skupaj gld. 100.—; vredništvo „Slovenca“ je nabralo (dvakrat) gld. 36.—; vredništvo „Zgod. Danice“ je nabralo (dvakrat) gld. 6.50; Janez Hofstetter, kanonik-dekan, zbirko z lastnim prispevkom gld. 37.10; Andrej Drobnič, dekan, zbirko smarijskih faranov gld. 12.—; Oroslav Dolenc gld. 10.—; nekdo gld. 1.50; Andrej Štritar, župnik, gld. 5.—; Matija Torkar, župnik, zbirko gld. 10.—; Anton Nemeč, kapelan, gld. 1.—; Francšek Pavlin, kapelan, gld. 3.—; Alojzij Puc, župnik, gld. 18.—; Bajec Jakob, kurat, gld. 7.—; Francšek Dolinar, župnik, gld. 5.—; Ivan Podboj, župnik, gld. 10.—; Mihael Koželj, župnik, gld. 5.—; Matija Jeriha, župnik, gld. 5.—; neimenovan gld. 20.—; Janez Lesar, kapelan, 5.—; Simon Punčuh, nadučitelj, gld. 1.—; Francšek Verbič, učitelj, gld. 0.50; J. Sajovic, župnik, zbirka (drugič) gld. 6.81; Mihael Arko, župnik, gld. 9.—; Franc Torkar, posestnik, gld. 5.—; iz Matenje vasi (dvakrat) gld. 15.—; Anton Jemec, kurat, gld. 6.—. Skupaj 577 gld. 86 kr.

Ker so ponesrečeni pogorelci prejeli tudi še raznega blaga, zlasti v sosesčini, izreka v njih imenu vsem blagim dobrotnikom od blizu in daleč najprisrčnejšo zahvalo

Ivan Zupan, kurat.

V Št. Petru, dne 20. svečana 1894.

Razpisana je služba orgljavca in cerkovnika

pri sv. Petru in Pavlu v Ptuj

do 10. sušca t. l. 108 3-2

Cerkveno predstojništvo sv. Petra in Pavla.

V Ptuj, dne 19. svečana 1894.

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centki zastoj in franko.

VABILO

2. občni zbor

„Vzajemno-podpornega društva“

v Ljubljani,

registrovane zadrage z omejenim jamstvom, ki bode

v sredo dné 7. marca 1894 zvečer ob 7. uri v dvorani katol. društva rokodelskih pomočnikov v Poljskih ulicah štev. 10.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika prvega občnega zbora z dné 21. februarja 1893.
3. Volitev dveh overovateljev zapisnika za drugi občni zbor.
4. Poročilo uradnega vodje gosp. Jos. Prosenc-a o računskem zaključku za leto 1893.
5. Dopolnina volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev 10 članov in 5 namestnikov v nadzorovalni svet.
7. Prememba prvil.
8. Slučajnosti.

76 6-4

Ljubljana, dné 31. januarja 1894.

Ravnateljstvo.

Opomba: Ker se občni zbor dné 21. februarja zaradi prepíche udeležbe ni mogel zvršiti, je vsled § 18. drugi občni zbor sklepčen brez ozira na število zastopanih članov. Voliti bode skupaj 9 članov in sicer 7 vsled izžrebanja (izžrebanji člani ravnateljstva smejo zopet voljeni biti), enega člana vsled resignacije in jednega vsled smrti. Izžrebanji so bili sledeči ravnateljski člani gg.: Andrej Zamejic, dr. Franc Papež, Franc Petrič, dr. Vinko Gregorič, Andrej Kalan, dr. Ivan Janežič in Franc Oblak.

Dunajska borza.

Dne 22. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 90 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 20 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 65 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1004 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	364 . 75 .
London, 10 funtov strl.	125 . — .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 92 .
Cesarski cekini	5 . 91 .
Nemških mark 100	61 . 7 1/2 .

Dne 21. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 70 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 15 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199 . 50 .
Zastavna pisma avstr. oser. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	195 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 25 .
Salmove srečke, 40 gld.	72 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 . — .
Ljubljanske srečke	24 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 . — .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2927	50 .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 . 70 .
Papirnih rubeljev 100	133 . 75 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obretovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.